<u>ማስታወሻ</u>

ከዚህ በታች ያሉትን ገጽ 3ን እና ገጽ 4ን እንደ አንድ ገጽ አድርገው ያንብቡት፡፡ ይህም ማለት ገጽ 3 ላይ ያለውን የመጀመሪያውን ኮለም እንደጨረሱ ወደ ገጽ 4 የመጀመሪያው ኮለም ይቀጥሉ፡፡

ፖለቲካ

«የኢትዮጵያ ሕዝብ ጭንቀት በአቶ መለስ ስልጣን መልቀቅ አይፈታም»

- መኢአድ መድረክን ይቀላቀላል?
- ለስ ወ/ሪት ብርቱካን የፖለቲካ ሰብእና ምን ይላሉ?
- «ነጻነት ከሚፈልግ ሕዝብ ሽብርተኝነት አይወለድም»

ኢ/ር ኃይሉ ሻውል

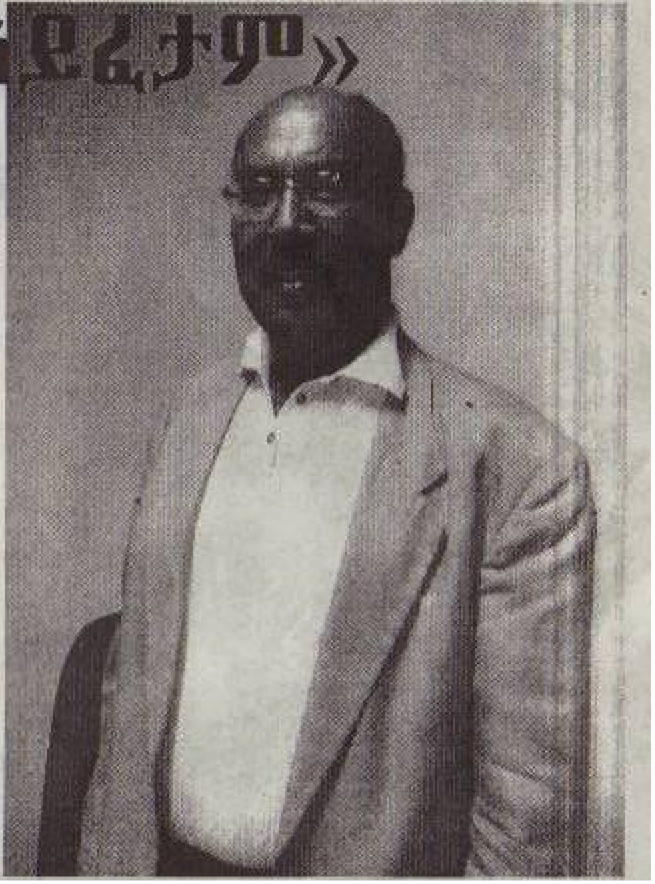

በውብሸት ታዬ

«እኛ የምንከተለው ሊበራል ዲሞክራሲ ነው:: ሊበራል ዲሞክራሲ ያልተገደበና መረን የለቀቀ ነፃነት ማለት አይደለም:: ግለሰብን ማዕከል ያደረገ የዲሞክራሲ ስርዓት ነው:: የዜጎችን መብት በግለሰብ ደረጃ በማክበር የህዝብ ድምፅ የሚከበርበትን ስፊ እድል የሚሰጥ የዲሞክራሲ ባህርይ ነው::....»

ኢ/ር ኃይሉ ሻውል /የመኢአድ ፕሬዝዳንት/

ከምርጫ 97 በኋላ ገዢው ፓርቲ የፖለቲካ ምህዳሩን በእጅጉ እያጠበበው ሄዷል የሚል ክስና ወቀሳ ይቀርባል:: ለዚህም በተለያዩ ጊዜያት የሚወጡ አፋኝ ህጎችና የገዢው ፓርቲ ካድሬዎች ከህግ ስርዓት ውጭ በተቃዋሚዎች ላይ የሚፈፅሟቸው ወከባዎችና የማሰር እርምጃዎች ይጠቀሳሉ:: ይህን ተከትሎም የሰላማዊ ትግል እንቅስቃሴዎች እየተዳከሙ ቀድሞ ከነበሩበት አንጻራዊ ሁኔታ እየወረዱ እንደሆነ ታዛቢዎች ይናገራሉ:: የመላው ኢትዮጵያውያን አንድነት ድርጅት ፕሬዝዳንት የሆኑት ኢ/ር ኃይሉ ሻውል በዚህና መሰል ጉዳዮች ዙሪያ ከዝግጅት ክፍላችን ጋር ቆይታ አድርገዋል::

በኢትዮጵያ የተቃውሞ ፖለቲካ ታሪክ ከምንጊዜውም በበለጠ ሁኔታ የትግሉ ሜዳ እየጠበበ መሄዱ ይነገራል:: አንዳንድ «ተቃዋሚዎች» ደግሞ በነፃነት ቢሮ እየከፈቱ እየተደራጁና በነፃነት እየተንቀሳቀሱ መሆናቸውን ይገልጻሉ:: ይህን ልዩነት እንዴት ይመለከቱታል?

ይህ እንኳ ግልጽ ነው:: 89 ያህል ፓርቲ ተብዬዎች ተመዝግበዋል:: የህዝቡን ምርጫ ለመበታተን! የህዝቡን ሃይል ለመሸንሸን ያለመ ነው:: ያለው መንግስት ስልጣኑን ለማቆየት የሚጠቀምበት ስልት ነው:: ግን ያልገባቸው ነገር አለ:: የህዝብን ልብ መግዛት! አስተሳሰቡን መቀየር አይችሉም:: በዚህ መንገድ አይቻልም:: ቢቻል ኖሮ ከምርጫ 97 በኋላ ህዝቡን በየቀበሌው እየሰበሰቡ በመሰብሰብ ለማታለል ሞክረዋል:: በሬዲዮ በጋዜጣ ብዙ ጥረዋል:: የፓርቲዎቹ ጋጋታ እሳማም ከዚህ የተለየ ፋይዳ የለውም::

በዚህ አመት ፓርቲያችሁ የንዳና ላይ ቅስቀሳ አድርጋችሁ ነበር:: ከአመራሩ መከፋፈል በኋላ ህዝቡ ተስፋ ቆርጦባችኋል ይባላልና ምላሹን እንዴት አገኛችሁት?

በተደጋጋሚ የአዲስ አበባ ህዝብ ፖለቲካ ሰልችቶታል ይባል ነበር:: ይህ አባባል ከጀርባው ያለው ነገር ባይታወቅም ብዙ ስለሚናፈስ ሁኔታውን ለማረጋገጥ ዝግጅት አደረግን:: መኪኖች ተከራይተንና የሚበተኑ ሰነዶች አዘጋጅተን ቅስቀሳው ተጀመረ:: እልልታ ነው ያገኘነው:: ብዙ ማበረታቻዎች ቢኖሩም ህዝቡ መኪኖቹን ከቦ ሲሄድ ተከትለውናል:: ለውጥ ይፈልጋል::

ተቃዋሚ ፓርቲዎች ፖሊሲዎቻቸውንና መፍጠር

ወደ ገፅ 13 ዞሯል

«የኢትዮጵያ ሕዝብ...»

ከገጽ 3 የዞረ

የሚፈልጉትን ስርዓት በጠራ ሁኔታ አያስተዋውቁም ተብለው ይተቻሉ:: የኢህአዴግ አብዮታዊ ዴሞክራሲ በስፋት እንደተዋወቀም ያጣቅሳሉ:: ምላሽዎ ምንድነው?

እኛ የምንታገለው የሊበራል ዴሞክራሲ ስርዓት እውን እንዲሆን ነው:: ሊበራል ዴሞክራሲ ያልተገደበና መረን የለቀቀ ነፃነት ማለት አይደለም:: ግለሰብን ማዕከል ያደረገ የዴሞክራሲ ስርዓት ነው:: የዜጎችን መብት በግለሰብ ደረጃ በማክበር የህዝብ ድምፅ የሚከበርበትን ሰፊ እድል የሚሰጥ የዴሞክራሲ ጫርድ ነው:: በሌላ በኩል የኢህአዴግ አብዮታዊ ዴሞክራሲ ወደ ዴሞክራቲክ ስርዓት የሚወስድበት ድልድይ የለውም::

የመሬት ይዞታ ፖሊሲ ጉዳይም ትልቁ የልዩነት ነጥብ ሆኖ ይጠቀሳል:: አንዳንድ የህዝብ ድጋፍ ያላቸው ተቃዋሚ ፓርቲዎች ሳይቀሩ ለጊዜው መሬት በመንግስት ይዞታ ስር መሆኑ መልካም ነው የሚል አመለካከት ያራምዳሉ:: በእርግጥ መሬት በህዝብ እጅ ቢሆን መፈናቀል የሚከሰትበት እድል የለም?

በዚህች አገር ላይ ትልቁ ሀብት መሬት ነው:: ሌሎቹ ሀብቶች በሂደት ተፈልገው የምንጠቀምባቸው ናቸው:: ይህን ሀብት ስትይዝ መብቱን፣ ሃብቱን፣ ነፃነቱን ቀማኸው ማለት ነው:: ህዝቡ የመሬቱ ባለቤት አይደለም ማለት ነው:: ገዢው ፓርቲ እንደፈለገው መሬቱን ከፋፍሎ የመስጠት ፈላጭ ቆራጭ መብት ተጎናጽፏል:: እና ስልጣን በገንዘብ መሬት የሚያከፋፍሉት የተመረጡ የአገር ሽማግሌዎች ይሆናሉ:: ሊበራል ዴሞክራሲ በዘርፈ ይዘው የህዝብን ሃይል የሚያስከብር በመሆኑም ቀደም ሲል የተነሱት ስጋቶች ተፈፃሚ አይሆኑም:: አንድ ባለሀብት ገንዘብ ይዞ ስለመጣ ብቻ መሬቱን ገዝቶ ነዋሪውን ያፈናቅላል ማለት አይደለም:: የዜጎችን መብት ዋስትና የሚያገኙበት ስርዓት አለው እንደ ሥርዓቱ ያለው መሬት እንዲኖሩ የአካባቢው ሕብረተሰብ ይህንን የሚያገኙበት አካሄድ አለው::

በቅርቡ እንቅስቃሴውን እያሰፋ በሄደው በፓርቲዎችና ታዋቂ ፖለቲከኞች የተመሰረተ የምክክር መድረክ አባል አልሆናችሁም:: ቀደም ሲል የተለያዩ ፓርቲዎች መኖር የህዝቡን ምርጫ ይበታትናል ብለዋልና ይህን እድል ለምን አልተጠቀማችሁትም?

ተቋቁሞ ከቀረቡበት ጥፋቶች የተወሰኑትን አምኖ ነው:: ሕዝብ ግንኙነቱን አስመልክቶ የመልቀቂያ ማመልከቻ አቅርባለች:: እስካሁን አልተቀበልነውም:: ከደርባው ያለውን ነገርም እየመረመርን ነው:: የወጣቶቹን ጉዳይ አስመልክቶ ከእስሩም ከ/ከተሞች የተወጣጡ አባላት ነበሩ:: አንዳንዶቹ በሕጋዊ መንገድ ተገቢውን ፎርማሊቲ ያሟሉ ቢሆንም ሌሎቹ በዚያ መንገድ እንዳልመጡ ኮሚቴ ተቋቁሞ የተለያዩ የማጣራት ሥራዎች ተሰርተው የተወሰደ እርምጃ ነው::

የፓርቲያችሁ ከፍተኛ የአመራር አባል ግለሰቦች ቪዛ ማግኘት የሚያስችላቸውን ሰነድ እየቸበቸቡ ነው ይባላል::

እንዲህ አይነት ነገር /እየሳቁ/ ለምን እንደማናፍስ- እናውቀዋለን:: ሰነድ ተሸጠ ማለት ምንድነው? ፈራሚው እኮ እኔ ነኝ:: እኔ ካልፈረምኩበት ተቀባይነት የለውም:: እስካሁን ከመጣው በሶስት ሰነዶች ላይ ብቻ ነው የፈረምኩት:: የውሸት ሰነድ ለኤምባሲዎች ከደረሰ እኛጋ ተልኮ ይረጋገጣል::

ትግራይ ላይ በስፋት እየተንቀሳቀሳችሁ መሆኑን በአንድ ቃለ ምልልስ ላይ አንብቢያለሁ:: ህዝቡ ተቀብሏችኋል?

በከፍተኛ ሁኔታ ነው-

ረጋ ብለን እያየነው ነው። አብረህ በትታገል የአላማ አንድነት መኖር አለበት። ራዕያችን ምንድነው? እነሱ የሚያራምዱት አመለካከትስ ምንድነው? እንደሚታወቀው እኛ ህብረ ብሔራዊ ፓርቲ ነን። በዚያ በኩል የተለየ አካሄድ አለ። ስለዚህ አማራጫችን ምን ሊሆን ነው? ግንባሩ ፓርቲም እኮ በብሔር በተደራጁ ፓርቲዎች የተመሰረተ ነው። ይህንኑ ይዘን ህዝቡጋ መሄድ አለብን? ከዚህ በፊት አንድ አይነት አመለካከት እያራመድን እንኳ የተፈጠረው መከፋፈል ይታወቃል።

አንዳንድ ኢምባሲዎች ከተቃዋሚ ፓርቲዎች ጋር በሚያደርጉት ስብሰባ ላይ እንዳትገኙ የተደረገው ከዚህ ጋር በተያያዘ ነው የሚል ጥርጣሬ አለ። ሃሳቡን ይጋሩታል?

በእነዚህ ስብሰባዎች ላይ መኢአድ እንዳይገኝ ሆን ተብሎ እየተደረገ እንደሆነ እናውቃለን። እኔን እንኳ «አዲስ አበባ» የለም እየተባለ የተሳሳተ መረጃ የሚሰጥበት ሁኔታ አለ። በግልፅ ፓርቲ እንዳይኖር የሚደረግ ጥረት ነው። ይህን እያደረጉ ያሉት ወገኖች ማንነትም ይታወቃል።

በቀጣዩ አመት 4ኛው አገር አቀፍ ምርጫ ይደረጋል ተብሎ ይጠበቃል። በምርጫ 97 ወቅት የተከሰተው አይነት ፓርላማ ያለመግባት ሀሳብ እንዴት ይታያል? አሁን በፓርላማ ስላሉ አባላቶቻችሁስ ምን አመለካከት አለዎ?

ሁለት ሶስተኛውን የፓርላማ ወንበር አንድ ፓርቲ ከያዘው በኋላ የሚደረግ እንቅስቃሴ ፋይዳ የለውም። እያየን ያለነው የአንድ ፓርቲ ሰዎች በጅምላ እጅ የማውጣት ሥራ ነው። ይህ ምን ማለት ነው? የኢትዮጵያ ህዝብ በታክስ አማካኝነት የሚከፍለውን በተዘዋዋሪ ለመብላት ካልሆነ የተቃዋሚዎች በዚያ መሆን ምንም ሲሰሩ አላየንም። ወንበር ለማሞቅ እንኳ የሚበቃ መጠን አይደለም።

ለፓርላማው በቅርቡ ከቀረበለት ረቂቅ ህጎች አንዱ በኢትዮጵያ ሰንደቅ አላማ ዙሪያ የሚያጠነጥን ነው። በረቂቁ ላይ በቀድሞው ሰንደቅ ዓላማ መገልገል የሚያስከትላቸው ቅጣቶች ተዘርዝረዋል። ፓርቲያችሁ ደግሞ በቀድሞ ሰንደቅ ዓላማ ብቻ በመገልገል ውዝግብ ውስጥ የገባባቸው ሁኔታዎች አሉ።

የኢትዮጵያን ሰንደቅ ዓላማ አስመልክቶ የሚወስነው ፓርላማ አይደለም። ህዝብ ውሳኔ ነው የሚያስፈልገው። ቤቶች ይዘውት በረሃ ለበረሃ የተንከራተቱበት፣ አርበኞች በዱር በገደል ይዘውት ለክብሩ ህይወታቸውን ያጡበት አጥንታቸውን የከሰከሱበት ነው። ሁሉ ስለወጣ ጠጥተን ዝም እንላለን፣ የወጣውን ህግ ሁሉ እንቀበላለን ማለት አይደለም። እንደዚያ የምናደርግ ከሆነ ተቃዋሚነታችን ምን ላይ ነው? ለምን ቢሮዎቻችንን ዘግተን ወደየቤታችን አንሄድም? ይህ ሰንደቅ ዓላማ ኤርትራ ውስጥ ሳይቀር ጭቅጭቅ ፈጥሯል። የሚያሸበርቀውም ሆነ የሚቀበሩት በእሱ ነው።

የአንድነት ለዲሞክራሲና ለፍትህ ፓርቲ ሊቀ መንበር የታሰሩበት 5ኛ ወር «ቃሊ» የተሰኘ የሻማ ምሽት ላይ ተገኝተው ነበር። ይህን ተከትሎም በመካከላችሁ የነበረው ልዩነት ረግቦ ወደ አንድ መስመር ሊመጡ ነው እየተባለ ነው። የተጀመረ ውይይት አለ?

ብዙውን ጊዜ ሰዎች ሲጎዱ ሲታሰሩ ወይም ሌላ ክስተት ሲያጋጥማቸው ይረሳሉ። የአንድነትን አመራሮች የወደድኩላቸው መሪያቸውን እንዳትረሳ ማድረጋቸው ነው። እኔ በግሌ አክብሬ ነበር። ይህ ግን የኢትዮጵያ ህዝብ ጉዳይ ነው። በሌላ በኩል ፓርቲው ከዚህ ፓርቲ ተገንጥሎ የሄደ ነው። የግለሰቦች ጉዳይ የመሆኑ ነገር ቢቀር አብሮ መስራት የማይቻልበት ምክንያት የለም።

እርስዎና ወ/ሪት ብርቱካን የቀድሞውን ቅንጅት በሊቀ መንበርነትና በተ/ም/ሊቀ መንበርነት መርታችኋል። አሁን ስለ ወ/ሪት ብርቱካን የፖለቲካ ስብዕና ይግለፁልኝ?

የለ.... አላውቃትም።

ወ/ሪት ብርቱካንን?

ቅንጅቱ ሲመሰረት አልነበረችም። የቀስተ ደመና አባልም አልነበረችም። ውህደቱ ሲፈፀም ነው የመጣችው። አራቱ ፓርቲዎች አንዳንድ ሰው ወከሉ። በወቅቱ እኔ ውጭ ነበርኩኝ። እና ይኸው ነው።

የእሷን በተቀዳሚ ም/ሊቀ መንበርነት መመረጥ አይስማሙበትም እንዴ?

የአመራረጥ ሂደት ነበረው። በሲኒየሪቲ ቢሆን ኖሮ ቦታው የሚገባው ለኢዴፓ ነበር። ትልቁ ፓርቲ መኢአድ ነው። ከዚያ ኢዴፓ፣ ቀስተደመና ኢዴሊ ናቸው። የሆነ ሆኖ የአንድን ግለሰብ ፖለቲካዊ ስብእና ለማወቅ በቅርበትና ለብዙ ጊዜ አብሮ መስራት ያስፈልጋል።

የአመራር አባላትን ጨምሮ በተለያየ ደረጃ ያሉ አባላቶቻችሁ ያለ ህገ ደንብ እንደሚባረሩ ይገለፃል። የፓርቲው ዋና ፀሐፊ፣ ህዝብ ግንኙነቱና የመለስተኛ ይወቀሳሉ የወጣቶች የሥራ አስፈጻሚ አባላትም ተመሳሳይ ክስ አቅርበዋል። ከዚህ አንፃር ዲሞክራሲን እንገነባለን ለማለት የሚያስችል የሞራል መሰረት ይኖራል? በዚህ ጉዳይ ላይ ጋዜጦች ጥያቄ ሲያቀርቡ «አስተያየት አንሰጥም» የሚል ምላሽ የሚሰጠውስ ለምንድነው?

ይህን ያደረግኩት እኔ ነኝ። ጉዳዩ በዚህ መንገድ መመላለስ ከጀመረ የተባሉ መረጃዎች በመውጣት የሚታገሉትን ግለሰቦች የግል ህይወት እንዳይጎዳ በሚል ነው። ዋና ፀሐፊው ሲታገድ አማራ ኮሚቴ የተገበለን። በአራቱም ዞኖች እያደራጀን ነው። አላማጣ ላይ ቢሮ ተከራይተን ህዝቡ በብዛት እየመጣ መመዝገብ ሲጀምር ድንጋጤ ተፈጠረ። ውስጥ ውስጡን የሚያደራጅት ስራው ተጠናቆ ስለነበር በድንገት የዚያን አይነት ለውጥ አልጠበቁም። የአካባቢው ካድሬዎች መጥተው ሰንደቅ አላማው እንዲወርድ አዘዙ። እንዲሁም የቢሮውን ቁልፍ ወሰዱት። ለምን በቀድሞው ሰንደቅ አላማ ትገለገላላችሁ ነው። የበለጠ እየተጨቆነ ያለው የትግራይ ህዝብ ነው።

በፀረ ሽብርተኝነት ረቂቅ አዋጁ ላይ ያላችሁ አቋም ምንድነው?

ኢትዮጵያ ውስጥ ሽብርም ሽብርተኝነትም የለም። ነፃነትን ከሚፈልግ ህዝብ ሽብርተኝነት አይወለድም። ህጉ እየወጣ ያለውም ለአለም አቀፉ ማህበረሰብ በህግ መሰረት የፈፀምነው ነው ለማለት የሚያስችል አሊፍ ለመፈፀም ነው። በአጭሩ የ1997 ዓ.ም. ምርጫ ከመጀመሩ በፊት የወጣው የአደገኛ ቦዘኔ ህግ አይነት እንድምታ ያለው ነው። በዚያ ህግ ብዙ ወጣት ታስሯል። ተደብድቧል። የገጠሩ አርሶ አደር ሳይቀር «አደገኛ ቦዘኔ» በሚል በደል ደርሶበታል።

ከፍተኛ ውዝግብ ተነስቶበት የነበረው የአማራ ክልል የህዝብ ቆጠራ ውጤት በአማራ ኮሚቴው አማካይነት ለፓርላማ ሲቀርብ ቀድሞ ከነበረው የ2.4 ሚሊዮን ህዝብ ቅናሽ አሳይቷል። ለዚህ በመንስኤነት ከተቀመጡት አንዱ የኤች.አይ.ቪ./ኤድስ ያስከተለው ጉዳት መሆኑ ተገልጿል። በዚህ ሪፖርት ላይ ምን አስተያየት አለዎ?

የሚያስተዛዝብ ነው። ለመሆኑ ኤድስ ዘር ለይቶ ነው እንዴ የሚያጠፋው? ይህ ሁኔታ በአዲስ አበባ የህዝብ ቁጥር መገለጫ ላይም ታይቷል። ቁጥሩ ምን ሆኖ ቀነሰ ለማለት ነው? ቀልዱን ቢያቆሙት ይሻላቸዋል።

ጠ/ሚ/ር መለስ ከፋይናንሻል ታይምስ ጋር ባደረጉት ቃለ ምልልስ ስልጣን እንደሚለቁ ተናግረዋል። እንዴት ይመለከቱታል?

በጣም ነው የሚገርመኝ። ጋዜጠኞች ደጋግማችሁ ስለጠቅላይ ሚኒስትሩ ስልጣን መልቀቅና ያለመልቀቅ ትጠይቃላችሁ። ጉዳዩ የአቶ መለስ ስልጣን መልቀቅና በሌላ የፓርቲያቸው አባል መተካት አይደለም። የኢትዮጵያ ህዝብ ጭንቀት በአቶ መለስ ስልጣን መልቀቅ አይፈታም። እኛም የምንታገለው ለዚህ አይደለም። ዛሬ ህዝቡ በብዙ የችግር መከራ ውስጥ ተዘፍቋል። በሁሉም ዘርፍ ነገሮች ወደ አዘቅት እየተጓዙ ነው። እና ለምን በዚህ ዙሪያ ብዙ እንደሚባል ሁሉ አይገባኝም። ጠ/ሚ/ርን «እለቃለሁ አልለቅም» እየተባለ ለአመታት የሚፎከርበት ሳይሆን በህግ የሚገደብ ነው መሆን ያለበት።